

SUUNNITELMA OPPILAIDEN SUOJAAMISEKSI KIUSAAMISELTA, VÄKIVALLALTA JA HÄIRINNÄLTÄ

1) Ennaltaehkäisy

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisyssä panostetaan erityisesti toimintakulttuuriin ja yhteisöllisyyteen ja toimivan vuorovaikutuksen pelisääntöihin <ul style="list-style-type: none"> ○ ”Me kaikki ollaan me” • Vastakkainasettelujen torjunta - sen sijaan lähtökohtana se mikä yhdistää • Positiivinen, ratkaisukeskeinen ilmapiiri • Toimijoina koko kouluyhteisö, vanhempainyhdistys ja kaikki huoltajat • Selkeä ja avoin tiedottaminen koteihin 	<ul style="list-style-type: none"> • Kunniointiva puhetapa • Varhainen puuttuminen • Small talk arjessa • Tunne-, itsesäätely- ja vuorovaikutustaitoihin panostaminen <ul style="list-style-type: none"> ○ Askeleittain, Lions Quest, Yhteispeli tms. • Tuetaan joustavan identiteetin rakentamista ja itsemäärittelyoikeuden toteutumista • Yhteisöllisyyden ja osallisuuden portaat • Säännöllisesti, lukuvuosittain, oppilaiden kanssa käydään läpi mitä on kiusaaminen, käsitteen määrittelyä • Koululla nollatoleranssi kiusaamisen suhteen • Ryhmäytyt, kuraattorit, kouluvalmentajat, KiVa-tiimi tai vastaava, oppilaskunta, tukioppilaat 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Miten tunne-, itsesäätely- ja vuorovaikutustaitoja opetetaan koulussanne?</i> <ul style="list-style-type: none"> - ”Hyvän mielen vuosikellon” tavoitteiden mukaisesti • <i>Kuka opettaa, millä luokka-asteilla, mitä materiaaleja käytetään?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Kaikki opettajat ja ohjaajat, kaikilla vuosiluokilla (ks edellä) • <i>Kuinka monta tuntia opetukseen käytetään? Missä oppiaineissa?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Eri oppiaineisiin sisällettynä 1h / vko, kerhotoiminta ja teemaviikot • <i>Miten kiusaamis-, häirintä- tai väkivaltatilanteen voi tuoda ilmi?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Lähtökohtaisesti aina välitön ilmoitus koulun aikuiselle, suullisesti tai kirjallisesti • <i>Miten yhteisöllisen toimintakulttuurin rakentaminen näkyy koulun arjessa (esimerkkejä)?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Koulun kaikki aikuiset toimivat lasten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista välittäen. Koko koulu kasvattaa!

		<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaiden osallistamisen ”arkipäiväistäminen” arjen sujuvuuden, turvallisuuden ja viihtyvyyden lisäämiseksi • <i>Miten koulu viestii näistä asioista huoltajien suuntaan?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Wilma-viestintä, vanhempainillat, teemapäiviin osallistaminen
--	--	--

2) Interventio

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Puuttuminen mahdollisuuksien mukaan jo ennen tilanteen eskaloitumista ja kriisiä • Kytevien konfliktien tunnistaminen, viranomaisyhteistyö tarvittaessa • Tiedonkulku henkilöstön välillä • Käytetään yhteneviä käsitteitä • Konfliktin akuutissa vaiheessa vain väliintulo ja tilanteen rajaaminen • Toimijat: Tilanteessa oleva opettaja ja tarvittava määrä muita aikuisia 	<ul style="list-style-type: none"> • Puuttumisen yhteydessä olennaista tilanteen rajaaminen • Osapuolten välinen dialogi käydään myöhemmin. • Nopea tiedottaminen koteihin tärkeää em. tavoitteiden saavuttamiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Miten interventio prosessi toteutuu koulussanne?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Moniammatillisesti oppilashuollon toimijoiden, opettajien ja huoltajien kesken • <i>Ketkä ovat siinä keskeiset toimijat?</i> <ul style="list-style-type: none"> - ks edellä • <i>Miten prosessista on tiedotettu etukäteen?</i> <ul style="list-style-type: none"> - esim. KiVa-koulun toimintamalli • <i>Kuka vastaa tiedottamisesta interventio tilanteessa?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Sovitaan tapauskohtaisesti

3) Selvittely

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaiden näkökulmien kuuleminen, oppilaiden yhteen saattaminen • Ratkaisujen etsiminen ja luottamuksen palauttaminen • Mahdolliset sanktiot • Selvittelyryhmän kokoonpano määräytyy tilanteen ja osapuolten mukaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Selvitetään silminnäkijät, huhut, tukijoukot, puolesta loukkaantujat ja polarisoitumisen estäminen • Kirjaaminen • Avoin dialogi tapahtuneesta, ns. identiteettipuhetta kuitenkin vahvistamatta • Voidaan käyttää selvittelymalleja rakennetuista malleista <ul style="list-style-type: none"> ○ SOPU, VERSO, KiVa-koulu tms. • Sovittelussa etsitään ratkaisuja ja katsotaan eteenpäin • Korostetaan väkivallatonta ratkaisumallia, puhumalla sopimista • Viranomaisia konsultoidaan tarvittaessa 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Miten huolehditaan siitä, että eri osapuolet tulevat tasavertaisesti kuulluiksi?</i> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa-tiimien vastuut • <i>Mihin koulu kirjaa selvittelyn?</i> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa-ohjeiden mukaisesti • <i>Mitä työkaluja koululla on käytössä selvittelyn tueksi?</i> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa-koulu materiaali • <i>Miten selvittely dokumentoidaan?</i> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa-koulu lomakkeet > säilytys vain sähköisenä? • <i>Ketkä selvittelyyn osallistuvat?</i> <ul style="list-style-type: none"> - KiVa-tiimi ja asianosaiset • <i>Miten mahdolliset sanktiot määräytyvät?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Tapauskohtaisesti

		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Miten huolehditaan niiden tasavertaisuudesta?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Vähintään kahden selvittelijän yhteisarviointina • <i>Kuka huolehtii tiedottamisesta ja yhteyden ottamisesta viranomaisiin?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Tapauskohtainen arviointi yhdessä rehtorin kanssa • <i>Kenelle tiedotetaan ja miten?</i> <ul style="list-style-type: none"> - Asianosaisille yhdenvertaisesti
--	--	--

4) Seuranta

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Asia käsitellään yhdessä, tunnistetaan tapahtumat, tehdään sovinto • Laaditaan yhteiset sopimukset: osapuolet määrittävät mitä tarvitsevat ja tarpeiden pohjalta tehdään sopimus 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Käydään läpi, mitä opittiin 2. Kirjaaminen 3. Nimettömyys 4. Luottamuksellisuus 5. Konfliktien näkeminen oppimistapahtumina 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Kuka vastaa seurannasta?</i> Käsitellyt taho esim. KiVa-tiimi tai MAR-jäsen - <i>Mitä asioita seurantaan kuuluu?</i> Sovittujen asioiden pitävyys, tuki eteenpäin

<ul style="list-style-type: none">• Mahdolliset sanktiot ja niistä huolehtiminen.• Tehdään johtopäätökset ja tarvittavat muutokset toimintaan.• Sovitaan aina myös seurannasta ja tarvittaessa jälkihoidosta• Toimijat: Koulun edustaja, osapuolet, tarvittaessa moniammatillinen tukitiimi koulun ulkopuolelta (lastensuojelu + perhetyö mukana)• Tiedotus huoltajille ja tarvittaessa sidosryhmille	<p>6. Käytetään ulkopuolista tukihenkilöä tarvittaessa</p>	<ul style="list-style-type: none">- <i>Miten toimitaan, jos sovitut asiat eivät ole toteutuneet?</i> "Avataan" asia, päivitetään tavoitteet ja jatketaan seuranta/arviointia- <i>Kuinka pitkään seuranta jatkuu?</i> Kunnes ei enää tarvetta
---	--	---